

داوری‌های تجاری بین‌المللی در ایران و حقوق بین‌الملل

مؤلف:

سهیلا هاشمی

دانشجوی دکتری حقوق بین‌الملل

بهار ۱۳۹۵

سرشناسه	: هاشمی، سهیلا، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: داورهای تجاری بین‌المللی در ایران و حقوق بین‌الملل/مؤلف سهیلا هاشمی.
مشخصات نشر	: تهران: تایماز، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۸ ص.
شابک	: 978-600-403-198-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: داورى بین‌المللى تجارى
موضوع	: International commercial arbitration
موضوع	: داورى بین‌المللى
موضوع	: Arbitration (International law)
موضوع	: داورى تجارى
موضوع	: Arbitration agreements, Commercial
موضوع	: داورى تجارى -- ایران
موضوع	: Arbitration agreements, Commercial-- Iran
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ ۵۲۲/۵۲۰۰ k۲۲۰۰
رده بندی دیو	: ۳۴۱/۵۲۲
شماره کتابش اسبی	: ۲۲۷۲۹۱۷

انتشارات تایماز

داوری های تجاری بین‌المللی در ایران و حقوق بین‌الملل

ناشر :	تایماز
مؤلف :	سهیلا هاشمی
حروفچینی :	محمدرضا میر
مدیر اجرایی :	مجید باشعور
نوبت چاپ :	اول ۱۳۹۵
چاپ و صحافی :	تایماز
شمارگان :	۵۰۰
قیمت :	۱۷۰۰۰ ریال
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۴۰۳-۱۹۸-۱

حق چاپ محفوظ و متعلق به مؤلف می باشد.

آدرس: تهران - خیابان انقلاب - خیابان فخررازی - خیابان وحید نظری غربی - پلاک ۸۵ - طبقه ۳
 تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۰۲۷۴۴ موبایل: ۰۹۱۲۷۲۴۴۵۳۵ ایمیل: taymazpub@gmail.com صندوق پستی: ۱۳۱۴۵-۶۴۸ تهران
 تلگرام: ۰۲۱-۶۶۹۷۲۰۵۴ ۰۹۱۴۴۰۹۹۷۵۸

فهرست مطالب

۱۰.....	پیشگفتار
۱۷.....	فصل اول: کلیات
۱۸.....	مبحث اول: تعاریف
۱۹.....	گفتار اول: نحوه رسیدگی و حل و فصل دعاوی بین‌المللی
۲۰.....	بند اول: سازش
۲۱.....	بند دوم: داوری
۲۲.....	بند سوم: مراجع قضایی
۲۴.....	گفتار دوم: اهمیت و فواید داوری در تجارت ملی، خارجی، بین‌المللی
۲۵.....	بند اول: رعایت تخصص
۲۶.....	بند دوم: سرعت و کارایی
۲۷.....	بند سوم: بیطرفی
۲۸.....	بند چهارم: محرمانه بودن
۳۱.....	بند پنجم: کم هزینه بودن
۳۱.....	مبحث دوم: تاریخچه و تقسیم‌بندی داوری
۳۴.....	گفتار اول: پیشینه تحولات شکل‌گیری داوری
۳۷.....	بند اول: طرد حقوق حقوقدانان
۳۸.....	بند دوم: حقوق بازرگانی فراملی
۳۸.....	بند سوم: اشتیاق به ایجاد یک حقوق ویژه بازرگانان
۴۰.....	گفتار دوم: انواع داوریها
۴۱.....	بند اول: تقسیم‌بندی داوری از لحاظ جغرافیایی رسیدگی حقوقی
۴۱.....	الف: داوریهای داخلی (National Arbitrations)
۴۱.....	ب: داوریهای خارجی (Foreign Arbitrations)
۴۲.....	ج- داوریهای بین‌المللی (International Arbitrations)

۴۲	بند دوم: از لحاظ موضوعی
۴۳	الف- داوریهای حقوق عمومی (Public Arbitrations)
۴۳	ب- داوریهای حقوق خصوصی (Private Arbitrations)
۴۳	بند سوم: از لحاظ مدت/عمر/استمرار
۴۳	الف- داوریهای موردی: (Ad hoc Arbitrations)
۴۶	ب: داوری سازمانی (نهادی): (Institutional Arbitration)
۴۹	بند چهارم: از لحاظ حاکمیتی
۴۹	الف: داوری دولتی (Governmental Arbitration)
۵۰	ب: داوریهای غیردولتی (Non governmental Arbitrations)
۵۰	گفتار سوم: منابع داوری
۵۰	بند اول: قانون ملی (دانش) (National law)
۵۰	الف: قانون عام
۵۱	ب: قانون خاص
۵۱	بند دوم: قراردادهای بین المللی (International Conventions)
۵۱	الف: قراردادهای بین المللی عمومی
۵۳	ب: قراردادهای بین المللی خصوصی
۵۳	بند سوم: عرف (Custom)
۵۴	الف: عرف داخلی (National Custom)
۵۴	ب: عرف بین المللی (International custom)
۵۵	بند چهارم: اصول کلی: (General principles)
۵۵	بند پنجم: اصول مشترک حقوقی (Common principles of law)
۵۶	بند ششم: انصاف و عدالت
۵۷	فصل دوم: قواعد حاکم بر داوری تجاری بین المللی در ایران
۵۸	مبحث اول: سیر تاریخی مقررات و تحولات داوری قبل از انقلاب

۵۸.....	گفتار اول: اجباری شدن داوری.....
۵۹.....	بند اول: قانون اصول محاکمات حقوقی مصوب ۱۲۸۹ هجری شمسی.....
۶۱.....	بند دوم: قانون حکمیت مصوب ۱۳۰۶ شمسی و قانون اصلاح حکمیت ۱۳۰۸.....
۶۵.....	گفتار دوم: اختیاری شدن داوری.....
۶۵.....	بند اول: قانون حکمیت مصوب ۱۳۱۳ شمسی.....
۶۸.....	بند دوم: قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۱۸ شمسی.....
۷۰.....	مبحث دوم: مقررات و تحولات داوری بعد از انقلاب اسلامی ایران.....
۷۴.....	گفتار اول: قانون داوری تجاری بین‌المللی در ایران در سال ۱۳۷۶.....
۷۸.....	بند اول: داور سازمان.....
۸۰.....	بند دوم: صلاحیت برای تشخیص قلمرو صلاحیت داوران.....
۸۴.....	گفتار دوم: صدور دستور موقت در سایر موارد توسط دیوان داوری تجاری بین‌المللی.....
۸۴.....	بند اول: صدور دستور موقت توسط دیوان داوری.....
۸۶.....	بند دوم: تضمین اصول دادرسی در حین.....
۸۷.....	الف - حق دفاع و اصل رفتار مساوی.....
۸۷.....	ب - اصل بیطرفی و استقلال داور.....
۸۸.....	ج - ابلاغ و اطلاع به موقع و صحیح.....
۸۸.....	بند سوم: نوآوری های دیگر قانون داوری تجاری بین‌المللی ایران.....
۸۸.....	الف - شیوه تعیین قانون حاکم.....
۸۹.....	ب - جرح داوران.....
۸۹.....	ج - اصلاح و تکمیل و تفسیر رأی داوری.....
۸۹.....	د - شناسایی و اجرای آراء داوری و الحاق ایران به کنوانسیون ۱۹۵۸ نیویورک.....
۹۰.....	بند چهارم: مطالعه تطبیقی قانون داوری تجاری بین‌المللی در ایران و آنسیترال.....
۹۲.....	گفتار سوم: مرکز داوری اتاق ایران.....
۹۲.....	بند اول: تشکیلات مرکز داوری اتاق ایران.....

بند دوم: مقررات داوری مرکز داوری اتاق ایران	۹۴
بند سوم: مرکز داوری منطقه ای تهران	۹۶
الف: سازمان حقوقی مشورتی آسیایی- آفریقایی	۹۷
ب: نقش سازمان حقوقی مشورتی آسیایی- آفریقایی در داوری	۹۸
ج) مرکز داوری منطقه ای تهران	۹۹
د) مقررات داوری مرکز داوری منطقه ای تهران	۱۰۲
هـ: قوانین داخلی راجع به داوری	۱۰۴
فصل دوم: قواعد حاکم بر داوری تجاری در حقوق بین الملل	۱۰۶
مبحث اول: داوری ملی در حقوق بین الملل	۱۰۷
گفتار اول: مقدمه بر نظام داوری اتاق بازرگانی بین المللی (ICC)	۱۰۷
بند اول: اتاق بازرگانی بین المللی	۱۰۸
الف: ساختار اتاق بازرگانی بین المللی	۱۰۹
ب: کمیته‌های ملی اتاق	۱۱۰
ج: عناصر نظام داوری اتاق	۱۱۲
بند دوم: دیوان داوری اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) و تشکیلات آن	۱۱۴
الف- دادخواست داوری	۱۱۶
ب: پاسخ به دادخواست و ادعای متقابل - احاله پرونده به داور یا داوران	۱۱۷
ج: داور یا هیأت داوری (Arbitrator- Arbitral Tribunal)	۱۱۷
د: رسیدگی به پرونده و صدور حکم و اجرای آن	۱۱۸
هـ: جرح داوران	۱۱۹
و: جایگزینی داوران	۱۱۹
گفتار دوم: انجمن داوری آمریکا (AAA)	۱۲۰
بند اول: تاریخچه قانون داوری در آمریکا	۱۲۱
بند دوم: رویه کاری انجمن داوری آمریکا	۱۲۲

۱۲۴	بند سوم: موافقت‌نامه‌ی داوری: (Agreement of Arbitration)
۱۲۴	الف: شکل موافقت‌نامه
۱۲۵	ب: طرفین توافق‌نامه: (Parties of Agreement)
۱۲۶	بند چهارم: داوران (Arbitrators)
۱۲۶	الف: شرایط داوران
۱۲۸	ب: جرح داوران
۱۲۹	ج: تعداد داوران
۱۳۰	د: انتصاب داوران
۱۳۱	بند پنجم: آراء
۱۳۱	الف: نوع رأی و رأی دادگاه
۱۳۲	ب: قانون حاکم (AAA)
۱۳۳	ج- هزینه‌ها
۱۳۴	د- ابلاغ و ثبت و انتشار آراء
۱۳۵	مبحث دوم: داوری‌های موردی در حقوق بین‌الملل
۱۳۵	گفتار اول: علل پیدایش تنش بین ایران و آمریکا
۱۳۵	بند اول: انقلاب اسلامی در ایران و تیرگی روابط ایران - آمریکا
۱۳۶	بند دوم: توسل ایالات متحده آمریکا به ارگان‌های سازمان ملل
۱۳۷	بند سوم: اقدامات تلافی‌جویانه ایالات متحده
۱۳۸	الف: مجازات‌های اقتصادی
۱۴۱	ب: مداخله نظامی ایالات متحده
۱۴۲	ج- تحریک و توطئه
۱۴۳	گفتار دوم: مذاکرات الجزایر
۱۴۳	بند اول: هدف ایران و آمریکا در مذاکرات الجزایر
۱۴۶	بند دوم: نقش مذاکره‌کنندگان

بند سوم: بیانیه الجزایر راجع به حل و فصل دعاوی	۱۵۰
الف) قواعد انتخاب حقوق	۱۵۳
ب) اصول حقوق بازرگانی	۱۵۴
ج) اصول حقوق بین الملل	۱۵۵
گفتار سوم: دادگاه داوری دعاوی ایران و آمریکا	۱۵۸
بند اول: صلاحیت دادگاه	۱۵۸
الف: دعاوی اتباع یک کشور علیه کشور دیگر	۱۵۹
ب: دعاوی بین دو دولت	۱۶۰
ج- دعاوی و اختلافات بین بانک های دو کشور	۱۶۱
د- اختلافات مرتبط با امور اجرای قرارداد الجزایر	۱۶۲
بند دوم: اعضاء (دادگاه) دیوان و تشکیلات و آیین دادرسی آن	۱۶۳
الف: اعضاء دیوان	۱۶۳
ب: تشکیلات دیوان (دادگاه)	۱۶۴
ج- آیین دادرسی	۱۶۶
بند سوم: حل و فصل دعاوی	۱۶۶
الف: طرح دعاوی	۱۶۷
ب: قانون حاکم	۱۶۸
ج- اجرای احکام دادگاه	۱۶۹
فهرست منابع	۱۷۰
منابع فارسی	۱۷۰
منابع لاتین	۱۷۴
علائم اختصاری انگلیسی	۱۷۶

پیشگفتار

در عصر کنونی داوری یکی از روش‌های مسلم حل و فصل اختلافات تجاری بین‌المللی است. در سر تا سر جهان دولت‌ها قوانین داوری خود را به روز می‌کنند تا این واقعیت را به خوبی منعکس کنند و سهمی در حل و فصل اختلافات داشته باشند. امروزه داوری تجاری بین‌المللی یک رهیافت رایج و سودمند در حل اختلافات میان بازرگانان بین‌المللی، یعنی اشخاصی که تجارتشان با دو کشور یا بیشتر مرتبط است می‌باشد. می‌توان گفت این شیوه حل اختلاف، جایگزین مناسبی برای دادگاه‌های داخلی می‌باشد و به خاطر بی‌طرفی و کارآمدی آن، از ویژگی‌های عمده و بارزی برخوردار است که دادرسی‌های دادگاهی در بیشتر کشورها از آن برخوردار نیستند. راه حل مشکلات و رفع اختلافات دعاوی در سیستم‌های حقوقی و اشخاص در هر کشور با آن‌ها روبرو هستند دارای اشکال گوناگون می‌باشند که مناسب‌ترین آن از هر لحاظ داوری، با حکمیت است. داوری راه حل تکنیکی، قانونی برای رفع اختلاف تجاری است که به آن‌ها طرفین اختلاف یک یا چند نفر که ترجیحاً داور نامیده می‌شود، مراجعه می‌کنند تا اختلاف را به واسطه و مطلوب فیصله دهند طرفین با آن‌ها به توافق می‌رسند و آن را به عنوان رأی نهایی برخورد واجد می‌دانند. یکی از علل موفقیت این گونه تلاش دولت‌های مدرن و یکنواخت ساختن قوانین داوری در به وجود آوردن پیمان‌های تجاری بین‌المللی است که در این زمینه مراکز داوری تعیین ساخته شده است. کاربرد اصلی داوری برای طرفین اختلاف حالتی خنثی و بی‌طرفی فراهم می‌سازد. مخصوصاً در صورتی که آنان از فرهنگ‌ها و کشورهای گوناگون باشند از جمله وسایل برای موقعیت داوری در جهان مدرن که در آن معاملات پیچیده‌ای بین اشخاص صورت می‌گیرد لازم است در صورت هر گونه اختلاف برای مشخص شدن حقیقت به یک داور که بتواند تصمیم منطقی بگیرد مراجعه کردن داوری به طرفین این فرصت را می‌دهد که بتواند داور را انتخاب کنند، کیفیت تصمیم‌گیری در بسیاری از موارد برخلاف روند قضایی دادگاه‌ها هر کدام از طرفین در داوری آزاد است که مسائل قابل طرح را در پیش انتخاب کند و توانایی دیگر آن همچون سرعت کارایی، کنترل هزینه، منافع رأی نهایی قابل اجراست. قاضی تحکیم

اصطلاحی است که ریشه در فقه دارد. این مفهوم در قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب ۱۳۷۳ و نیز قانون شوراهای حل اختلاف ۱۳۸۷ بکار رفته است. قاضی تحکیم فردی جامع شرایط قضاوت ولی غیرمنصوب از ناحیه متولی قضاست که توسط طرفین دعوا برای دادرسی برگزیده می‌شود قاضی به معنی پایان دهنده آن آمده است، علت اطلاق نام قاضی آن است که وی اختلافی را پایان می‌دهد. تحکیم یعنی دو نفر، شخص ثالث را برای حل اختلاف خود حکم قرار دهند این فعل یعنی حکم گردانیدن دو نفر، شخص ثالث را تحکیم گویند.

در فقه امامیه، داورى تحت عنوان قضاوت تحکیمی یا تحکیم شرعی مطرح و داور را قاضی تحکیم یا قاضی غیرمنصوب می‌نامند. البته این که گفته می‌شود قاضی تحکیم همان داور مطرح در داورى تجارى بین‌المللی است را باید حمل بر مسامحه کرد زیرا با دقت در عبارت فقها و مقایسه نهاد داورى تجارى بین‌المللی با نهاد داورى شرعی تحکیم می‌شود که این دو تأسیس در واقع با یکدیگر تفاوت دارند و شباهت آنها عمده‌ماً در هدف است. شهید ثانی(ره) می‌گوید: قاضی تحکیم کسی است که در زمان حضور قاضی منصوب از جانب امام(ع)، دو طرف توافق نموده‌اند تا بین ایشان حکم کند.

نهاد داورى در ایران تابع یک سری قوانین و مقررات پراکنده می‌باشد که از جمله آنها می‌توان به بخش هفتم از قانون دادرسی مدنی ایران که شامل مواد ۴۵۴ الی ۵۰۱ بوده و اختصاص به روش حل و فصل اختلاف به شیوه داورى مدنى و در داورى‌های داخلی معتبر و قابل اجرا می‌باشد و نیز قانون داورى تجارى بین‌المللی که شامل ماده ۳۶ و تا حدودی ملهم از قانون نمونه کمیسیون حقوق تجارت بین‌الملل (انسینال)، در خصوص داورى تجارى بین‌المللی و با شرایط داخلی ایران منطبق و قابل اعمال بر داورى‌های بین‌المللی می‌باشد، اشاره کرد. از آنجا که مقررات قانون آیین دادرسی مدنی ایران، درباره داورى، قدیمی و ناقص بود، و به خصوص برای حل اختلافات بازرگانی بین‌المللی کافی نمی‌نمود، در ۲۶ شهریور ماه ۱۳۷۶ «قانون داورى تجارى بین‌المللی» به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید که ۹ مهرماه همان سال مورد تأیید شورای نگهبان واقع شد. این قانون

از قانون نمونه انسیترال (کمیسیون سازمان ملل متحد برای حقوق تجاری بین المللی) مورخ ۱۹۸۵ اقتباس شده و از این رو از پشتوانه نیرومند علمی و کارشناسی برخوردار است. اعتراض به رأی دآوری هر کشور مبدأ در دو مرحله دارای آثار متفاوت است مطابق اسناد بین المللی در مرحله رسیدگی به اعتراض، با توجه به این که رأی مورد اعتراض دارای وصف الزام آور است، ایراد مفتوح بودن رسیدگی های اعتراض مانع از اجرای رأی در سایر کشورها نیست. تعلیق یا ابطال رأی در کشور مبدأ برخلاف رسیدگی های ابطال در قوانین ملی و نیز اسناد بین المللی بویژه کنوانسیون ۱۹۵۸ نیویورک به عنوان یکی از مبانی رد درخواست اجرا پذیرفته شده است. البته گرایش جدید در رویه دآوری های تجاری بین المللی در زمینه «اجرای رأی داور» ابطال شده» به استناد روح کنوانسیون نیویورک بوجود آمده و در رویه قضایی برخی کشورها مورد پذیرش قرار گرفته است.

داوری از برخی جهات شبیه قضایای می باشد، بدین معنی که در هر دو شخص اقدام به صدور رأی و اظهار نظر قضایی می کند. مگر آنکه در اظهار نظر قضایی است که قاضی پس از رسیدگی به ادله مربوط صادر می کند و در ای مشخصات ذیل است: الف- مشمول قاعده اعتبار امر مختوم است.

ب- بصورت جزئی و خاص است. ج- مفاد این نظام اندکی است نه اخباری. د- مستند به بخشنامه نمی باشد. ه- تعلیق به شرط در نظر قضایی ممنوع می باشد. و- سپردن امر اظهار نظر قضایی به دیگری ممنوع است. داور نیز مانند قاضی پس از رسیدگی به ادله طرفین اقدام به صدور رأی می کند، بدین معنی که رأی وی جهت حل و فصل یک اختلاف صادر می شود و به همین جهت دارای اعتبار امر مختوم است. رأی قاضی پس از صدور و ابلاغ غیر قابل تغییر است و به صورت خاص و جزئی صادر می گردد بدین معنی که صرفاً ناظر به همان دعوایی است که در آن تعیین داور شده است به همین ترتیب داور فصل خصومت می کند، نه آن که در پی صدور فرمان تصویب قانون یا انشا بر حکم عام باشد. رأی داور نمی تواند در ماهیت مستند به بخشنامه مقام مافوق باشد. زیرا بخشنامه بیشتر حالت یک دستور دارد تا یک قانونی، در حالی که ذات نظر قضایی و ماهیت حل اختلاف به گونه ای

است که باید براساس مدارک موجود در پرونده و نه دستور مقام مافوق حل و فصل گردد به تغییری، مفهوم نظر قضایی جهت حل اختلاف صادر می‌گردد، بنابراین منطقاً نمی‌تواند مشروط و معلق باشد به نظر می‌رسد به خصایص اظهار نظر قضایی باید مورد دیگری افزوده شود: نظری قضایی است که براساس مدرک موجود در پرونده و یا به عبارتی براساس طرق متعارف کسب علم، صادر شده باشد، صرف نظر از انطباق نظر دادرس با واقعیت این مدارک موجود است که دارنده حق را مشخص می‌کند،

بنابراین متصدی امر قضا باید از طریق متعارف کسب علم کرده باشد. قبل از این که انسان پی ببرد که برای حل و فصل اختلافات خود نیاز به یک تشکیلات قضایی دارد داوری وسیله‌ای برای حل و فصل اختلاف بوده است. ایجاد تشکیلات عریض و طویل قضایی باعث نشده که داوری از بین برود و این روش حل و فصل اختلاف در کنار دادرسی به حیات خود ادامه داده است. از اوایل قرن بیستم داوری برای حل و فصل اختلافات تجاری بین‌المللی بیش از پیش مورد توجه قرار و فعالان اقتصادی بین‌المللی قرار گرفت. این گرایش به همراه ایجاد بسترهای حقوقی مناسب باعث گسترش سریع داوری برای حل و فصل اختلافات تجاری بین‌المللی شد. تصویب معاهدات کنفرسیون‌های دو جانبه و چند جانبه بین کشورها، تهیه مقررات داوری تجاری بین‌المللی، راه‌اندازی سازمان‌های داوری بین‌المللی و وضع و اصلاح قوانین ملی ناظر به داوری تجاری بین‌المللی از جمله فعالیت‌های بین‌المللی و ملی است که باعث رونق داوری گردید. هر چند در فعالان اقتصادی داخلی داوری هنوز نتوانسته به رقیب جدی دادرسی تبدیل شود، اما در فعالیت‌های تجاری و اقتصادی بین‌المللی، داوری توانسته جایگاه مناسبی را پیدا کند. امروزه داوری بخاطر ناپذیر حقوق تجارت بین‌الملل را تشکیل می‌دهد و بسیاری از نهادهای مربوط به حقوق تجارت بین‌الملل از طریق داوری توسعه و بسط یافته است. توافق بازرگانان و فعالان اقتصادی در عرصه بین‌المللی مبنی بر ارجاع اختلافات خود به داوری به جای دادرسی امری عادی محسوب می‌شود به نحوی که مقاومت در برابر آن و اصرار به حل و فصل اختلافات از طریق دادگاه رفتاری خلاف متعارف تلقی شده و باعث افزایش هزینه‌های معاملات می‌گردد. قراردادهای بازرگانی بین‌المللی چه بسا متضمن یک شرط ارجاع به داوری است که پیش‌بینی می‌کند

اگر مشکلاتی از آن قراردادهای ناشی شود، با توسل به داوری حل و فصل خواهد شد. نهادهای داوری دائمی تأسیس شده‌اند که، در پاره‌ای بخش‌ها، به صورت دادگاه‌های واقعی بازرگانی بین‌المللی در آمده‌اند. معهدا گسترش در روابط بازرگانی، بویژه در روابط بازرگانی بین‌المللی، پدیده‌ای نسبتاً جدید است. داوری نهادی بسیار دیرینه است ولی تا نیمه قرن نوزدهم، در روابط بین افراد، جز برای حل اختلافات مردمانی که با هم زندگی می‌کردند یا در اندیشه حفظ روابط حسنه‌ای در میان خود بودند، مانند: اعضای یک خانواده، همسایگان، شرکاء، معمول نبود. داوری که ارتباط نزدیک با سازش دارد، را تنها هنگامی مورد توجه و سازماندهی واقع می‌شد که اختلافی بروز و داوری را ایجاب می‌کرد. در این هنگام طرفین دعوی شخصی را که می‌شناختند به عنوان داور انتخاب می‌کردند و احتمال زیاد می‌رفت که، به دلایل مخلف، با رای او احترام گذارند.

این نوع داوری سنتی امروز از میان نرفته ولی در کنار آن، نوع کاملاً جدیدی توسعه یافته است: امروزه، داوری غالباً حل از ایجاد اختلاف پیش بینی می‌شود و به نظر می‌رسد که هدف آن بیشتر نفی صلاحیت دادگاه ملی دولتی است نه ترتیبی که به موجب آن طرفین بتوانند با یکدیگر، روابطی صحیح، اگر در رستانه، داشته باشند. مقرراتی که نظام‌های متفاوت حقوقی برای نوع سنتی داوری وضع شده، غالباً با داوری نوع جدید منطبق نیست. محافل بازرگانی، حقوقدانان، قانونگذار، قضات و آنان که کارهای عملی حقوقی اشتغال دارند بناچار به این نکته توجه کرده‌اند سازمان‌های متعددی برای اعمال داوری ایجاد شده‌اند، مقرراتی برای داوری به وسیله مؤسسات بازرگانی تنظیم شده‌اند، قوانین جدیدی برای نوسازی قوانین قدیم به تصویب رسیده‌اند، و هنگامی که این قوانین اصلاح نشده‌اند، رویه قضایی که مدعی تفسیر قانون است تکامل یافته است. همچنین عهدنامه‌های بین‌المللی منعقد شده‌اند. جا دارد درباره داوری با دیدی وسیع‌تر از آنچه عموماً حقوقدانان دارند نوشته شود. آنان قبل از هر چیز در پی بررسی و شرح آنند که چگونه دادگاه‌ها به ویژه دادگاه‌های کشورشان هنگامی که، در مقابل آن‌ها، به یک عهدنامه یا رأی داور استناد یا اعتراض شود، حکم خواهند کرد. این مسأله بی‌گمان بسیار مهم است. لیکن مسأله دیگری که کمتر اهمیت ندارد آن است که چگونه اشخاص ذینفع، یعنی بازرگانان، داوری را تلقی می‌کنند و برداشت

کسانی که به عنوان داور از سوی بازرگانان انتخاب می‌شوند از وظیفه خود چیست؟ با توسل به داوری سعی می‌شود اختلاف در خارج دادگاه‌ها حل و فصل گردد، و اگر داوری در عصر ما اهمیتی در خور یافته است، بی‌شک بدان جهت است که بدین مقصود نائل می‌شوند. اگر منحصرأ مواردی را که منتهی به دخالت دادگاه‌ها می‌گردد، و به تعبیر دیگر، مواردی را که داوری با عدم موفقیت مواجه می‌شود، در نظر بگیریم، فقط دیدی جزئی و ناقص از نهاد مزبور خواهیم داشت. برای درک مفهوم داوری، باید آن هم از لحاظ جامعه‌شناسی و هم از لحاظ حقوقی محض مورد بررسی قرار داد: باید دید طرفین از آن چه انتظاری دارند داوران چگونه عمل می‌کنند، و نباید به بررسی این مسأله اکتفا کرد که قضات، هنگامی که استثنائاً به موضوع رسیدگی کنند، چه تصمیمی درباره آن انتظار و عمل اتخاذ خواهند کرد. دعاوی قضایی را که مسکن است داوری پدید آورد را نمی‌توان نادیده گرفت ولی سعی بر این است که با بررسی دیدگاه بازرگانان و داوران آنان، که الزاماً حقوقدانان نیستند به مطالعه خود یک بعد جامعه‌شناسی بدهیم. این لحظات ما را بر آن دارد که مفهومی از داوری را که عموماً مقصود حقوقدانان است توسعه دهیم. در کنار داوری ترافعی که برای حل اختلافات حقوقی است، مطالعه ما شامل آن گونه داوری است که بازرگانان می‌توانند به منظور روشن کردن، تکمیل و تجدیدنظر در قراردادهای خود بدان توسل جویند. تفکیک بین دو نوع داوری، از سوی حقوقدانان، ظاهراً ناشی از یک «مفهوم سازی» تصنعی است. این تفکیک گرایش بدان دارد که وحدت بنیادی نهاد را نابود کند. اگر دیدگاه بازرگانان بی‌معنی است، و مسأله دوم نشان دادن فایده داوری از لحاظ فلسفی است موضوع داوری در ذهن بعضی حقوقدانان وابسته به فکر وحدت بین‌المللی حقوق باقی مانده است، بی‌فکری که به موجب آن باید، لااقل در گونه‌هایی از روابط، از مفهوم دقیق دولتی و ملی حقوق که در قرن نوزدهم تفوق داشته صرف‌نظر کرد. داوری فنی است که می‌تواند تندروی‌های ناشی از این طرز تفکر را درمان کند و شاید بتواند در موارد شایسته، در مجموعه‌ای و با مشخصاتی نوین، یک حقوق عام ملل با یک حقوق بازرگانی فراملی که از خصوصیات و پیش داوری‌های ملی فارغ باشد از نو ایجاد کند.

این کتاب از سه فصل تشکیل می شود که عبارتند از:

فصل اول: کلیات که شامل دو مبحث می باشد، مبحث اول تعاریف داوری که هر مبحث دو

گفتار و چند بند تقسیم می شود و مبحث دوم تاریخچه و تقسیم بندی داوری است.

فصل دوم: قواعد حاکم بر داوری تجاری بین المللی در ایران را شامل می شود که باز به دو

مبحث تقسیم می شود که در مبحث اول سیر تاریخی مقررات و تحولات داوری قبل از

انقلاب است که هر کدام به سه گفتار جداگانه توضیح داده می شود. و مبحث دوم مقررات و

تحولات داوری بعد از انقلاب اسلامی ایران می باشد.

فصل سوم: قواعد حاکم بر داوری تجاری در حقوق بین الملل شامل دو مبحث می باشد که

مبحث اول در مورد داوری نهادهای مفصل بحث می شود. مانند (AAA-ICC)

و مبحث دوم داوری مورد است که در مورد دیوان داوری ایران - آمریکا می باشد.